

***Analizy zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc,
w których występuje zagrożenie dla
bezpieczeństwa osób wykorzystujących
obszar wodny do pływania, kąpania się,
uprawiania sportu lub rekreacji na terenie
Gminy Książki***

Wprowadzenie

Analiza została wykonana w ramach powierzenia zlecenia na sporządzenie „Analizy zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Książki”.

Dane Podmiotu

Lipnowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

Pl. 11 Listopada 13 a, 87-600 Lipno

Dane Zlecającego

Gmina Książki

ul. Bankowa 4, 87-222 Książki

Analizę w ramach działalności Lipnowskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego sporządził:

Marcin Makowski – instruktor ratownictwa wodnego, instruktor WOPR nr 1242, prezes Zarządu Lipnowskiego WOPR,

Michał Gajewski – ratownik wodny, starszy ratownik WOPR.

Lipnowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jest podmiotem uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego (Decyzją Nr 35/2014 MSW z dnia 29 kwietnia 2014 roku) oraz jednostką współpracującą z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne

Zatwierdzono:

.....
Wójt Gminy Książki

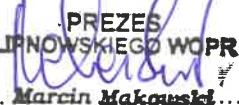
*Zastępca Waczelnika
Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego
KPP w Wąbrzeźnie*

.....
*nadkom. Roman Kółczyński
Jednostka Policji*

Lipnowskie Wodne
Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
Pl. 11 listopada 13 A 87-600 Lipno
..... NIP: 4660387585

tel. 787 739 432

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego

**PREZES
LIPNOWSKIEGO WOPR**

Marcin Makowski

SPIS TREŚCI

1. Cel i podstawy prawne opracowania analizy.
2. Uwarunkowania udostępniania wód na terenie Gminy Książki dla turystyki i rekreacji.
3. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.
4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych Gminy Książki.
5. Zidentyfikowane zagrożenia i miejsca ich występowania oraz planowane działania.
6. Dodatkowe propozycje, którą mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo na obszarach wodnych w Gminie Książki.
7. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych Gminy Książki.
8. Kontakty alarmowe.

1. Cel i podstawy prawne opracowania analizy.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się uprawiania sportu lub rekreacji zlokalizowany na terenie Gminy Książki, zwana dalej *Analizą*.

Podstawą niniejszej *Analizy* jest:

- weryfikacja występowania oraz charakterystyka obszarów wodnych w Gminie Książki,
- ocena zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Celem *Analizy* jest identyfikacja i analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarze wodnym oraz określenie działań, podjętych i planowanych do realizacji, ograniczających zagrożenia, w tym odnoszących się do prowadzenia akcji ratowniczych i koordynacji zadań służących poprawie bezpieczeństwa.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

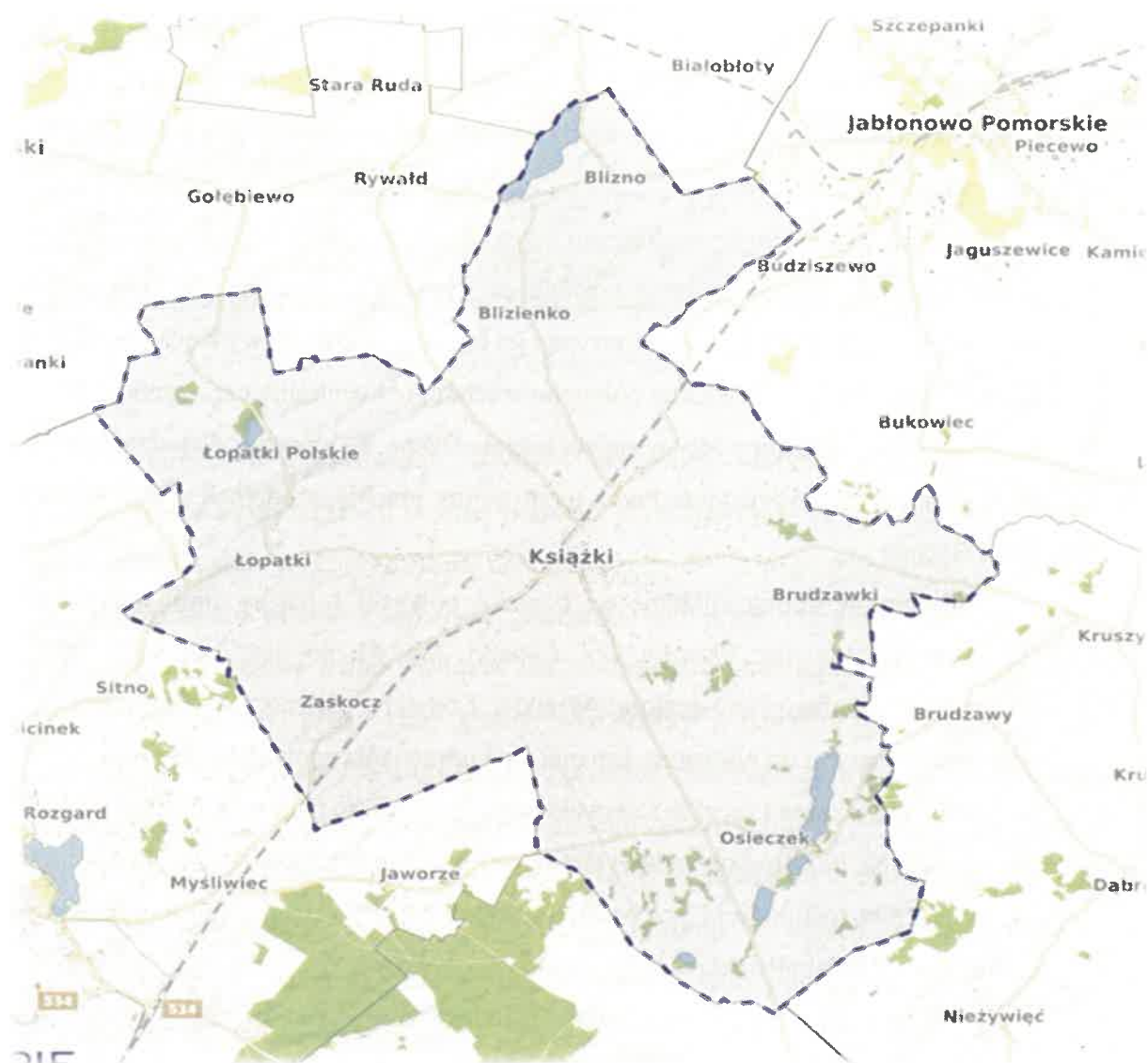
- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;

5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych odpowiada zarządzający obszarem wodnym, którym zgodnie z art. 4 ust. 2 w/w ustawy jest:

1. na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
2. na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
3. na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta).

2. Uwarunkowania udostępniania wód na terenie Gminy Książki dla turystyki i rekreacji.

Źródło: <https://www.geoportal-krajowy.pl>

Gmina Książki jest jedną z pięciu gmin powiatu wąbrzeskiego znajdującą się w jego wschodniej części, a położoną w północno – wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego. Gmina Książki sąsiaduje z następującymi jednostkami administracyjnymi: od północy z gminą Radzyń Chełmiński oraz z gminą Świecie nad Osą (województwo kujawsko-pomorskie, powiat grudziądzki), od wschodu z gminą Jabłonowo Pomorskie (województwo kujawsko – pomorskie, powiat brodnicki) oraz z gminą Bobrowo (województwo kujawsko – pomorskie, powiat brodnicki), zaś od zachodu z gminą Ryńsk,

od południa natomiast graniczy z gminą Dębowa Łąka (województwo kujawsko – pomorskie, powiat wąbrzeski).

Powierzchnia gminy wynosi 86,20 km² i liczy około 4090 mieszkańców. Na terenie wiejskiej gminy Książki znajduje się 9 miejscowości, a pod względem administracyjnym wydzielono 8 sołectw: Blizno, Blizienko, Brudzawki, Książki, Łopatki, Szczuplinki, Osieczek oraz Zaskocz. Siedziba władz znajduje się w miejscowości Książki, w której mieści się większość instytucji.

Pod względem hydrograficznym teren gminy położony jest w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni Osy jej prawobrzeżnego dopływu. Powierzchnia ta drenowana przez lewobrzeżny dopływ Osy - rzekę Lutrynę i jej lewobrzeżne dopływy Kanał Siciński i Kanał Bacha. Kanał Siciński odwadnia północno-wschodnią i centralną część gminy. Wschodnia i południowa część gminy leży w zlewni Kanału Bacha, do którego odchodzą liczne kanały, ciek i rowy melioracyjne. Przez teren gminy przebiega odcinek przyjmujący nazwę Mała Bacha.

Na terenie gminy znajduje się 6 jezior powyżej 1 ha, są nimi: jezioro Wielkie, jez. Szenwaldzkie, jez. Praczka, jez. Łopatki, jez. Blizno, jez. Jaśmirek. Trzy z ww zbiorników, z mianowicie jeziora: Wielkie, Łopatki i Blizno, są obszarami wodnymi wykorzystywanymi do pływania, kąpienia się i uprawiania sportu czy rekreacji.

Pozostałe trzy jeziora: Praczka, Szenwaldzkie i Jaśmirek, to zbiorniki zlokalizowane pośród pól uprawnych, bez dróg dojazdowych, mocno porośnięte trzcina i roślinnością wodną, otoczone gęstą roślinnością krzewiastą, w których nie występuje lub jest bardzo mocno ograniczona działalność rekreacyjna czy wypoczynkowa.

Jak wynika z poniższej tabeli największym jeziorem jest jezioro Blizno o powierzchni 49,2 ha, którego zachodnia granica jest równocześnie wschodnią granicą z gminą Radzyń Chełmiński, zaś najmniejszym jeziorem Jaśmirek.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie obszarów wodnych, gdzie może występować prawdopodobieństwo zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Książki.

	Obszar wodny	Powierzchnia (ha)	Głębokość maksymalna (m)
1	Jezioro Blizno	49,2 ha	12,2
2	Jezioro Wielkie	30,2 ha	4,0
3	Jezioro Szenwaldzkie	10,22 ha	b.d.
4	Jezioro Łopatki (Łopatowickie)	8,79 ha	b.d.
5	Jezioro Praczka	6,87 ha	b.d.
6	Jezioro Jaśmirek	2.2 ha	b.d.

Źródło: Urząd Gminy Książki.

W niniejszym opracowaniu użyto sformułowań dotyczących miejsc, które wykorzystywane są do rekreacji wodnej (kąpiele, pływanie itp.). Są to: „kąpielisko” oraz „miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli”.

W przypadku zwrotu „kąpielisko”, rozumie się przez to miejsce zdefiniowane zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne: kąpielisko - rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli.

Kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych;

W przypadku użytego w opracowaniu zwrotu „miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli” – rozumie się przez to wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Pod pojęciem „dzikie kąpielisko” rozumiemy miejsce nie wyznaczone do kąpieli, zwyczajowo wykorzystywane przez kąpiących się na podstawie obserwacji terenowych.

Jeziro Blizno

Położone w północnej części gminy Książki, na terenie Sołectwa Blizienko.

Zachodnia granica jeziora stanowi równocześnie wschodnią granicą z gminą Radzyń Chełmiński .

Jeziro posiada powierzchnię ponad 49 ha, długość linii brzegowej ponad 4000 m i objętość masy jeziornej na poziomie 3228,1 m³. Zbiornik o kształcie owalnym, posiada lekko wydłużony równoleżnikowo kształt. Maksymalna głębokość to 12,2 metry.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu w Wąbrzeźnie nr XXI/131/2021 z dnia 25 marca 2021 roku, na terenie jeziora obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z włączonymi silnikami o napędzie spalinowym w godzinach od 19:00 do 11:00.

Źródło: <https://geoportal360.pl/map/>

Jeziro Wielkie

Położone w południowo - wschodniej części gminy Książki w pobliżu wsi Osieczek na terenie Sołectwa Osieczek.

Jeziro posiada powierzchnię ponad 30,2 ha, objętość misy jeziornej na poziomie 701,0 m³. Maksymalna głębokość zbiornika to 4 metry.

Jeziro ma bardzo charakterystyczny podłużny kształt, zlokalizowane jest w sercu pól uprawnych, częściowo porośnięte trzcina oraz otoczone roślinnością krzewiastą.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu w Wąbrzeźnie nr XLI/239/2023 z dnia 25 maja 2023 roku, na terenie jeziora obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z włączonymi silnikami o napędzie spalinowym w godzinach od 19:00 do 11:00.

Źródło: <https://geoportal360.pl/map/>

Jeziro Szenwaldzkie

Położone w południowo - wschodniej części gminy Książki, na południe od wsi Osieczek na terenie Sołectwa Osieczek. Jezero posiada powierzchnię 10,22 ha. Zbiornik ma owalny kształt, otoczony polami uprawnymi, brak dróg dojazdowych, porośnięte trzcina, roślinnością pływającą oraz otoczone zaroślami oraz gęstą roślinnością krzewiastą.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu w Wąbrzeźnie nr XXI/131/2021 z dnia 25 marca 2021 roku, na terenie jeziora obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z włączonymi silnikami o napędzie spalinowym w godzinach od 19:00 do 11:00.

Źródło: <https://geoportal360.pl/map/>

Jeziro Łopatki (Łopatowickie)

Położone w południowo - zachodniej części gminy Książki, na północny zachód od wsi Łopatki Polskie. Jezioro posiada powierzchnię 8,79 ha.

Zbiornik ma podłużny kształt, część jeziora zlokalizowana jest w sercu pól uprawnych, część północno – zachodnią okala niewielki kompleks leśny.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu w Wąbrzeźnie nr XXI/131/2021 z dnia 25 marca 2021 roku, na terenie jeziora obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z włączonymi silnikami o napędzie spalinowym w godzinach od 19:00 do 11:00.

Źródło: <https://geoportal360.pl/map/>

Jeziro Praczka

Położone w północno – zachodniej części gminy Książki, na południowy wschód od wsi Osieczek na terenie Sołectwa Osieczek. Jezioro posiada powierzchnię 6,87 ha.

Zbiornik ma owalny kształt, otoczony polami uprawnymi, brzegi niskie, mocno porośnięty trziną i roślinnością pływającą, otoczone zaroślami i gęstą roślinnością krzewiastą.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu w Wąbrzeźnie nr XXI/131/2021 z dnia 25 marca 2021 roku, na terenie jeziora obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z włączonymi silnikami o napędzie spalinowym w godzinach od 19:00 do 11:00.

Źródło: <https://geoportal360.pl/map/>

Jeziro Jaśmirek

Położone w południowej części gminy Książki, na południowy zachód od wsi Osieczek na terenie Sołectwa Osieczek.

Jeziro posiada powierzchnię 2,2 ha.

Zbiornik otoczony polami uprawnymi, brak dróg dojazdowych, ma charakter naturalnego stawu, okrągły kształt, brzegi niskie, bardzo mocno porośnięty trzcina i roślinnością pływającą, oraz denną, otoczony zaroślami i gęstą roślinnością krzewiastą.

Źródło: <https://geoportal360.pl/map/>

3. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

1. Jezioro Blizno

1.1. Obszar wodny – „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Bliźnie”

Współrzędne geograficzne: 53°23'11.6"N 19°04'15.5"E

Plaża zlokalizowana w północno – wschodniej części jeziora. Możliwość dojazdu dla służb od drogi 543 (Radzyń Chełmiński – Jabłonowo Pomorskie), zjazd we wsi Blizno w kierunku wsi Bursztynowo.

Miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli, niestrzeżone. Plaża piaszczysta, długość linii brzegowej ponad 40 metrów, łagodne piaszczyste zejście. Na terenie plaży znajduje się toaleta (Toi Toi), przebieralnia, ławki i stoły, punkt gastronomiczny. Działo wodny plac zabaw i wypożyczalnia sprzętu wodnego, w której dostępne są:

- skuter,
- łódź motorowa,
- kajaki,
- rowery wodne.

Z prawej strony plaży znajduje się pomost pływający w kształcie litery I o długości 40 metrów. Przy pomoście Głębokość maksymalna na końcu pomostu 4,60 m.

Źródło: Lipnowskie WOPR

Zaleca się:

Wstawienie znaku A-8 – znak „skakanie do wody zabronione” przy wejściu na pomost.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Wstawienie znaku A-1 - znak „kąpiel zabroniona” przy wejściu na pomost .

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Wstawienie znaku C-8 – znak „wodorosty” przy wejściu na pomost.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Źródło: Lipnowskie WOPR

Do rozważenia :

Dla zwiększenia poziomu bezpieczeństwa osób wypoczywających na terenie Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych wskazana jest organizacja kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na terenie plaży.

Zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji

1. Część obszaru wodnego (okolice pomostu) silnie zarośnięta roślinnością wodną

Źródło: Lipnowskie WOPR

2. Stanowiska do cumowania łodzi przy pomoście po stronie zwyczajowo wykorzystywanej do kąpieli

Źródło: Lipnowskie WOPR

3. Niebezpieczne przedmioty pod wodą przy pomoście – betonowe obciążenie kotwiczące pomost.

Źródło: Lipnowskie WOPR

2. Jezioro Wielkie

2.1. Obszar wodny nr 1 – „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Osieczku”

Współrzędne geograficzne: 53°17'30.2"N 19°07'21.0"E

Plaża zlokalizowana w południowo – wschodniej części jeziora przy Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Osieczku. Możliwość dojazdu dla służb od wsi Osieczek drogą asfaltową w kierunku wsi Brudzawy.

Miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli, niestrzeżone. Plaża piaszczysta, całkowita długość linii brzegowej ponad 40 metrów, długość linii brzegowej na odcinku zwyczajowo wykorzystywanym do kąpieli około 26 metrów. Z prawej strony plaży znajduje się pomost pływający w kształcie odwróconej litery L o długości 25,5 metra, wyposażony w drabinki w miejscach o znacznej głębokości oraz dodatkowym podestem do cumowania łodzi z prawej strony. Dno piaszczyste, szybko rosnąca głębokość wody do 3,3 metra przy końcu pomostu.

Na terenie plaży znajduje się przebieralnia, miejsca do odpoczynku, plac zabaw, kosze na śmieci. Działa również wodny plac zabaw i wypożyczalnia sprzętu wodnego, w której dostępne są:

- sprzęty motorowodne,
- kajaki,
- rowery wodne.

W bezpośrednim sąsiedztwie plaży działa Centrum Aktywnego Wypoczynku na którym znajdują się: pole biwakowe wyposażone w aneks kuchenny, sanitariaty.

Źródło: Lipnowskie WOPR

Zaleca się:

Wstawienie znaku A-8 – znak „skakanie do wody zabronione” przy wejściu na pomost po obu stronach.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Wstawienie znaku A-1 - znak „kąpiel zabroniona” przy wejściu na pomost po obu stronach.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Źródło: Lipnowskie WOPR

Do rozważenia :

Dla zwiększenia poziomu bezpieczeństwa osób wypoczywających na terenie Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych wskazana jest organizacja kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na terenie plaży.

Zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji

1. Niebezpieczne przedmioty pod wodą przy pomoście (czerwona boja) – betonowe obciążenie kotwiczące pomost.

Źródło: Lipnowskie WOPR

2.2. Obszar nr 2 – „Gospodarstwo agroturystyczne”.

Współrzędne geograficzne: 53°17'49.0"N 19°07'23.6"E

Plaża zlokalizowana we wschodniej części jeziora w pobliżu gospodarstwa agroturystycznego. Możliwość dojazdu dla służb od wsi Osieczek drogą asfaltową w kierunku wsi Brudzawy następnie skręt w lewo w drogę prowadzącą do żwirowni.

Miejsce niestrzeżone, zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli przez gości pobliskiego gospodarstwa agroturystycznego.

Plaża piaszczysta, całkowita długość linii brzegowej ponad 32 metry. Z obu strony plaży znajdują się pomosty w kształcie odwróconej litery L. Dno piaszczyste, częściowo pokryte roślinnością denną, szybko rosnąca głębokość wody do 3,7 metra przy końcach pomostów.

Źródło: <https://www.google.pl/maps/>

Zaleca się:

Wstawienie znaku A-8 – znak „skakanie do wody zabronione” przy wejściu na pomost po obu stronach.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Wstawienie znaku A-1 - znak „kąpiel zabroniona” przy wejściu na pomost po obu stronach.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Źródło: Lipnowskie WOPR

Do rozważenia :

Dla zwiększenia poziomu bezpieczeństwa osób wypoczywających wskazana jest organizacja kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na terenie plaży.

3. Jeziro Łopatki (Łopatowickie)

3.1. Obszar wodny – „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Łopatkach”

Współrzędne geograficzne: 53°20'46.1"N 19°00'17.4"E

Plaża zlokalizowana w południowo – wschodniej części jeziora przy Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Łopatkach. Możliwość dojazdu dla służb od wsi Łopatki Polskie drogą asfaltową w kierunku północno zachodnim w stronę wsi Szczuplinki.

Miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli, niestrzeżone. Plaża piaszczysta, całkowita długość linii brzegowej około 24 metry, długość linii brzegowej na odcinku zwyczajowo wykorzystywanym do kąpieli około 15 metrów. Z prawej strony plaży znajduje się pomost pływający w kształcie odwróconej litery L o długości 25,5 metra, wyposażony w drabinki w miejscach o znacznej głębokości oraz dodatkowym podestem do cumowania łodzi z prawej strony. Dno piaszczyste, łagodne, głębokość maksymalna przy końcu pomostów 2 metry.

Źródło: Lipnowskie WOPR

Na terenie plaży znajduje się punkt gastronomiczny, przebieralnia, miejsca do odpoczynku, plac zabaw, kosze na śmieci.

Działa również wodny plac zabaw i wypożyczalnia sprzętu wodnego, w której dostępne są:

- sprzęty motorowodne,
- kajaki,
- rowery wodne.

W bezpośrednim sąsiedztwie plaży znajdują się: toalety, domki letniskowe i pole biwakowe.

Źródło: Lipnowskie WOPR

Zaleca się:

Wstawienie znaku A-8 – znak „skakanie do wody zabronione” przy wejściu na pomost po obu stronach.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Wstawienie znaku A-1 - znak „kąpiel zabroniona” przy wejściu na pomost po obu stronach.

Znak wg. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

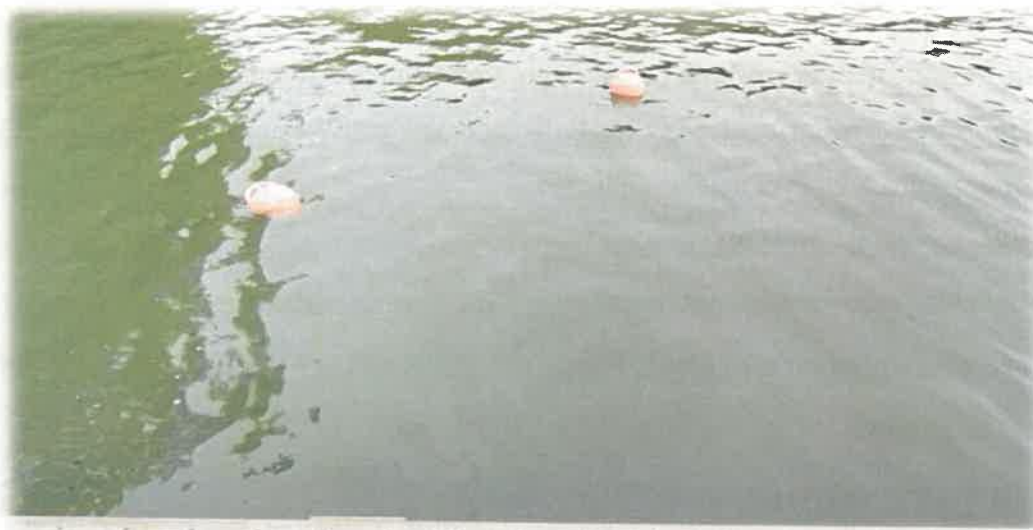
Źródło: Lipnowskie WOPR

Do rozważenia :

Dla zwiększenia poziomu bezpieczeństwa osób wypoczywających na terenie Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych wskazana jest organizacja kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na terenie plaży.

Zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji

1. Niebezpieczne przedmioty pod wodą przy pomoście na głębokości około 1,5 metra (czerwone boje) – betonowe obciążenie kotwiczące pomost.

Źródło: Lipnowskie WOPR

2. Zakwit wody (ocena organoleptyczna).

Źródło: Lipnowskie WOPR

4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych Gminy

Książki.

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód Gminy Książki są pogodna aura i okresy wakacyjno – wypoczynkowe. W tych okresach znacznie wzrasta liczba korzystających z kąpieli oraz sprzętu wodnego, należy liczyć się ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć. Kąpiel lub zabawa w wodzie, to forma rekreacji związana z letnim wypoczynkiem. Wejście do wody stwarza jednak zawsze zagrożenie, z którym należy się liczyć.

Szczególnie groźne sytuacje to:

- ✓ niedostateczne umiejętności pływania,
- ✓ pływanie pod wpływem alkoholu,
- ✓ wstrząs termiczny,
- ✓ nadmierne oziębienie organizmu,
- ✓ wchodzenie do wody przy schorzeniach,
- ✓ skurcze,
- ✓ skakanie do nieznannej wody,
- ✓ przecenianie swoich sił i umiejętności,
- ✓ nieodpowiednia zabawa,
- ✓ miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- ✓ kąpiel w miejscach niewyznaczonych.

Zagrożenia dla osób kąpiących wynikają z:

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia,
- korzystania z miejsc nie przystosowanych do kąpieli - wpływania w strefy porośnięte roślinnością wodną, wykonywania skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych,
- odbywania kąpieli w stanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- odbywania kąpieli przy niesprzyjających warunkach pogodowych,
- możliwość kolizji z jednostkami pływającymi.
- skażenia wody.

Zagrożenia dla osób poruszających się jednostkami pływającymi:

- niedostatecznych umiejętności sterowania jednostką, wykonywania ryzykownych manewrów, niedostosowania takielunku statków żaglowych do aktualnych warunków pogodowych,
- słabej wiedzy na temat batymetrii akwenu,
- złego stanu zdrowia osoby sterującej jednostką bądź pozostawania tej osoby pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- niekorzystnych warunków pogodowych (szkwałów, silnego falowania, wyładowań atmosferycznych),
- braku odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków wypornościowych: kamizelek ratunkowych lub asekuracyjnych, a w przypadku większych jednostek – tak że kół ratunkowych i gańnic.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa i sportów zimowych,
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na zbyt cienki lód, w szczególności w rejonach dopływu i odpływu wód powierzchniowych oraz obszarów źródłiskowych,
- załamania się pokrywy lodowej po wjeździe na lód, wbrew obowiązującym zakazom, samochodem, ciągnikiem lub quadem,
- w przypadku wpadnięcia do wody - brak lub słaba umiejętność pływania, szok termiczny, szybkie wychłodzenie organizmu, brak sprzętu asekuracyjnego umożliwiającego wyjście na lód,
- niewłaściwego dla warunków pogodowych ubrania, skutkującego wyziębieniem organizmu, możliwością powstawania odmrożeń lub zamarznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Zagrożenia związane ze skażeniem wody:

- **Sinice - cyjanobakterie** występujące zarówno w wodach słonych jak i śródlądowych, unosząc się swobodnie w toni wodnej pośród innych grup fitoplanktonu lub tworząc maty bentosowe na dnie zbiorników. Zauważalne w czasie zakwitnięcia wody czyli zmiany zabarwienia wody spowodowaną masowym ich namnażaniem. Gdy zakwit sinicowy

rozwija się i trwa, wpływa on niekorzystnie na wygląd, jakość i użyteczność zbiornika wodnego. Zabarwienie kożuchów sinicowych jest różne: niebiesko-zielone, szaro-zielone, zielonkawo-brązowe oraz niekiedy czerwono-brązowe. Zależy to od gatunków tworzących kożuch, intensywności światła i wieku zakwitu. Wiele gatunków może wydzielać zapachy ząteczłe, ziemiste, lub trawiaste. Takie zakwity glonów czasami mogą tworzyć piany na brzegu zbiornika.

Zagrożenie zdrowotne związane z występowaniem sinic:

- w przypadku kontaktu skóry z wodą mogą występować wysypki, podrażnienia skóry i błon śluzowych, swędzenie i łzawienie oczu,
- w przypadku połknięcia wody mogą wystąpić przejściowe zaburzenia żołądkowe, jelitowe, wątrobowe, gorączka, wymioty, biegunka, ostre uszkodzenie wątroby, zaburzenia funkcjonowania układu nerwowo-mięśniowego w postaci drżenia mięśni, zachwiania równowagi oraz dolegliwości brzuszne.

Źródło: <https://sk.gis.gov.pl/>

- **Bakterie coli** - bakterie należące do rodziny Enterobacteriaceae. Mogą one występować zarówno w odchodach, jak i w środowisku naturalnym w wodach bogatych w substancje odżywcze, w glebie, w rozkładających się resztkach roślinnych.

Zagrożenie zdrowotne związane z występowaniem bakterii:

Spośród chorób które wywołują te mikroorganizmy wymienia się m.in. zapalenie dróg moczowych, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych czy zapalenie płuc. Zakażenie przez bakterie otwartych ran może powodować trudno gojące się, ropiejące rany.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego ma obowiązek ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywania informacji o ujawnionych zagrożeniach właściwej radzie gminy, wynikający z art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy, powinien realizować na obszarze, na którym wykonuje

ratownictwo wodne. Ustawodawca nie przewidział żadnych uprawnień kontrolnych dla podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego, stąd też jako nie mające podstaw prawnych są działania tych podmiotów, polegające na dokonywaniu „kontroli”, „audytów”, „przeглядów” pod względem zapewnienia warunków bezpieczeństwa przez zarządzających wyznaczonymi obszarami wodnymi i sposobu realizacji przez zarządzających wyznaczonymi obszarami wodnymi obowiązków określanych ustawą. Dopuszczalne jest natomiast wydawanie – na zlecenie zarządzającego wyznaczonym obszarem wodnym – opinii w kwestii warunków bezpieczeństwa na danym wyznaczonym obszarze wodnym.

1. Zidentyfikowane zagrożenia i miejsca ich występowania oraz planowane działania.

Opracowując niniejszą Analizę zagrożeń dla obszaru wodnego, zarządzanego przez Gminę Książki, zidentyfikowano potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszaru wodnego i miejsca ich występowania oraz działania na rzecz ograniczenia występowania w/w zagrożeń.

Wśród poniższych działań na rzecz ograniczenia występowania zagrożeń dla bezpieczeństwa na obszarze wodnym, będącym przedmiotem niniejszego opracowania, znajduje się:

1. Oznakowanie i zabezpieczenie terenów gminnych zidentyfikowanych jako potencjalne miejsca występowania zagrożeń;
2. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarze wodnym, polegających w szczególności na:
 - oznakowaniu w/w miejsc niebezpiecznych,
 - objęciu doraźnym nadzorem terenów zidentyfikowanych jako potencjalne miejsca występowania zagrożeń,
 - uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszaru wodnego, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
3. Informowanie i ostrzeganie o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
4. Informowanie o ustaleniach niniejszego dokumentu, obowiązujących zakazach, w tym o systemie pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Dokonanie niniejszego opracowania oraz realizacja w/w działań mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa na analizowanym obszarze wodnym.

6. Dodatkowe propozycje, która mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo na obszarach wodnych w Gminie Książki.

L.p	Dodatkowe wnioski, w tym planowane działania Gminy na 2024 rok i lata przyszłe	Jednostka odpowiedzialna
1	Przygotowanie dedykowanej zakładki na stronie internetowej Urzędu Gminy Książki- informowanie o ustaleniach niniejszego dokumentu, obowiązujących zakazach, w tym o systemie pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia. Bieżąca aktualizacja zamieszczonych informacji. <u>Zadanie ciągłe.</u>	Urząd Gminy Książki
2	Przypominanie informacji o niedozwolonych kąpielach na terenie Gminy Książki i niebezpieczeństwie wynikającym z nieprzestrzegania zakazów (za pośrednictwem miejskich stron www i portali społecznościowych) <u>Zadanie ciągłe – corocznie, okres wiosenno-letni.</u>	Urząd Gminy Książki
3	Opracowanie materiału informacyjnego dotyczącego bezpieczeństwa na obszarze wodnym. (bezpieczny wypoczynek nad wodą itp.)	Urząd Gminy Książki
4	Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarze wodnym, w tym bezpiecznego wypoczynku nad wodą – edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach prowadzonych prelekcji i spotkań. <u>Zadanie ciągłe.</u>	Urząd Gminy Książki
5	Objęcie zidentyfikowanych miejsc doraźnym nadzorem: zarządcy terenu (wizje lokalne i działania związane z zarządzaniem danym terenem, ze szczególnym uwzględnieniem elementów wpływających na bezpieczeństwo, m.in. tablic informacyjnych i znaków) oraz Policji (czynności patrolowe, w tym podejmowanie działań w związku ze stwierdzeniem zachowań niedozwolonych na obszarach wodnych) . <u>Zadanie ciągłe.</u>	Urząd Gminy Książki przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Wąbrzeźnie
6	Bieżąca analiza przekazywanych danych dotyczących obszaru wodnego, wpływających na zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny. <u>Zadanie ciągłe.</u>	Urząd Gminy Książki przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Wąbrzeźnie
7	Bieżąca aktualizacja Analizy zagrożeń– zadanie realizowane w przypadku zaistnienia potrzeby dokonania zmian w niniejszym dokumencie. <u>Zadanie realizowane w ramach potrzeb.</u>	Urząd Gminy Książki przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Wąbrzeźnie, Podmiotem uprawnionym do ratownictwa.

7. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych

Gminy Książki.

Zakazy i ograniczenia dotyczące korzystania z obszaru wodnego Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.) każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Prawo do powszechnego korzystania z wód nie sprowadza się wyłącznie do prawo do kąpiel, stąd zakaz kąpiel nie oznacza zakazu powszechnego korzystania z wód. Nie wszystkie wody powierzchniowe stanowią obszary bezpieczne i właściwe do kąpiel. Na wodach powierzchniowych nadających się do tego celu mogą być wyznaczane kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel, zdefiniowane szczegółowo w w/w ustawie.

W przepisach m.in. ustawy Prawo wodne zostały określone wymagania dla kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel, a także zostały sprecyzowane obowiązki organizatorów takich miejsc. Korzystanie z kąpiel dozwolone jest wyłącznie na terenie kąpielisk lub miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel – w miejscach do tego wyznaczonych i wyraźnie oznakowanych, w których zapewnione jest spełnienie wszystkich wymagań określonych przepisami prawa, zapewniających bezpieczeństwo osób korzystających z tych miejsc, w tym dotyczących obecności ratowników oraz prowadzenia badań stanu sanitarnego wody.

Przepisy art. 55 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 821 z późn. zm.) wskazują, że za kąpiel w miejscu zabronionym grozi kara grzywny (mandat karny) do 250 zł lub kara nagany (dotyczy osób od 17-go roku życia).

W przypadku osób nieletnich - z uwagi na fakt, że ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich, określająca wykroczenia, za które nieletni ponoszą odpowiedzialność, nie wskazuje w/w art. 55 Kodeksu wykroczeń – dowody potwierdzające w/w czyn rozpatrywane są przez sąd rodzinny i nieletnich.

Na terenie Gminy Książki nie występują wyznaczone obszary wodne, w postaci kąpieliska oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel. Występuje wiele miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpiel, które nie stanowią tzw. wyznaczonych obszarów wodne. Zgodnie z zapisami art. 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych **osoby przebywające na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób**, a w szczególności do:

- zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
- stosowania się do znaków nakazu i zakazu umieszczanych na w/w terenie, przy obiekcie lub urządzeniu;
- zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub zarządzających obszarami wodnymi, o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

8. Kontakty alarmowe

1. Wszystkie służby ratunkowe
Telefon alarmowy: 112
2. Jednostki zrzeszone w Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym Województwa Kujawsko Pomorskiego
Wojewódzkie Centrum Koordynacji Ratownictwa Wodnego –
Numer ratunkowy nad wodą 601 100 100
3. Komenda Powiatowa PSP w Wąbrzeźnie
św. Floriana 6
87-200 Wąbrzeźno
nr alarmowy 998 lub 112, Powiatowe Stanowisko Kierowania: 47 751 43 00
4. Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzeźno
nr alarmowy 997 lub 112
47 754 82 00 lub 514 970 570 - dyżurny jednostki.
5. Nowy Szpital w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzeźno
telefon alarmowy 112
2 zespoły ratownictwa medycznego – miejsca stacjonowania:
- ZRM P – Wąbrzeźno
- ZRM P – Płużnica